

Születésnapj játékok a Derecskei Hírekkel

A jövő év tavaszán 10 éves lesz a Derecskei Hírek című városi lap. Ebből az alkalomból nagy bulit szervezünk, aminek előkészítéseként különböző játékokra hívjuk olvasóinkat. Ezúttal két játékot indítunk útjára abban a reményben, hogy sikerül olvasóink kedvében jární.

Az első tulajdonképpen nem is játék, hiszen azoknak a derecskei fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik egyidősek lapunkkal. A Derecskei Hírek próbaszáma 1991. májusban jelent meg. A polgármesteri hivatal titkárságán jelentkezhetnek mindazok, akik 1991 májusában születtek, és ha ezt dokumentummal igazolni is tudják, egyéves előfizetést nyernek a Derecskei Hírekre. És persze meghívjuk őket a születésnapj bulinkra.

A másik játékot azoknak a hűséges olvasóinknak szánjuk, akik nemcsak forgatják, hanem meg is őrzik lapunkat a jövő nemzedékének. Ugyancsak a polgármesteri hivatal titkárságán jelentkezhetnek (személyesen, levélben vagy telefonon) azok, akiknek a Derecskei Hírek eddig megjelent valamennyi példánya a birtokukban van. Ellátogatunk hozzájuk, és ha valóban fel tudják mutatni a DH eddigi összes számát, akkor egyéves előfizetést nyernek lapunkra. És egy meghívást a tavaszi nagyszabású DH-bulira.

Játsszanak velünk és nyerjenek velünk! Közben azért figyeljék a következő számainkat is, hiszen újabb játékokkal jelentkezünk.

Petneházi Attila
felelős szerkesztő

Jó hangulatú iskolában szeretnék dolgozni

Derecske város képviselő-testülete májusban pályázatot írt ki a gimnázium igazgatói állására, mivel az eddigi vezető mandátuma lejárt. A kiírásra első körben nem érkezett jelentkező, majd a második meghirdetésre Baranya Károly nyújtotta be a pályázatát. A testület elfogadta és támogatásra érdemesnek tartotta a munkát, így szeptember elsejétől öt évre megbízta Baranya Károlyt a gimnázium vezetésével. Az új igazgatót Börcsök Klára faggatta terveiről.

– Az első meghirdetéskor nem nyújtottál be pályázatot. Mi változott meg abban a rövid időben, ami mégis a pályázásra ösztönzött?

– Igazából nem voltak vezetői ambícióim. Az elmúlt két évet Debrecenben, a Bethlen Gábor-szakközépiskolában töltöttem, és ott nagyon jól éreztem magam. A testület befogadott, a munka szakmailag sok sikert hozott, és egyébként is szeretek tanítani. Az igazgatói állás nem főként a tanításról szól, s emiatt is döntöttem nehezen. Az első sikertelen kiírás után azonban a helyi gimnázium tantestülete megkeresett, hogy vállalam el a posztot, s ez volt, ami leginkább motivált. Az oktatás ügyéért és Derecskéért indultam el mégis. Hiszem, hogy ennek a városnak szüksége van egy középiskolára, olyanra, amely megtartja minél tovább a településen a gyerekeket.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Megváltozik a Bocskai neve

A derecskei képviselő-testület szeptember 26-i ülésén határozott arról, hogy megváltozik a Bocskai István Általános és Zeneiskola neve.

Ezután Bocskai István Általános és Művészeti Iskola néven működik tovább. A névváltozást az tette szükségessé, hogy a zeneiskola nemcsak zeneelméleti és hangszerektan oktatást folytat, hanem mozgásművészetet is tanít.

Kenyér-kérdés: mit esznek a derecskeiek?

MÁNDLINÉ MILE JUDIT

A derecskei sütőüzem bezárásának két oka volt: a cég szerkezeti változása és a debreceni meg néhány vidéki üzem többmilliósi beruházása – tudtuk meg Szakács Tamástól, a Hajdúsági Sütődék Rt. vezérigazgatójától.

A vállalat vezetője elmondta, hogy Debrecen és Földes közelsége miatt nem volt indokolt Derecskén a fejlesztés, a korszerűbb technológiával gyártott, új minőségű kenyérféleségeket inkább ide szállítják. Kérdésünkre, hogy mi lesz az üzem sorsa,

azt a választ kaptuk, hogy a cég a kiváló adottságokkal rendelkező ingatlant eladná vagy bérbe adná azzal a feltétellel, hogy tizenöt évig semmilyen sütőipari tevékenységet nem végezhet a vevő vagy a bérelő.

Megkérdeztünk néhány helyi kereskedőt: hogyan oldja meg a kenyérellátást, amióta bezárt a sütőüzem?

Kiss Károly (pék): – Nem érintett a sütőüzem bezárása, a főutcán lévő büfékocsi mellett a környező települések piacaira hordom a Nagy Lajos által gyártott péksüteményt és a kenyerünket. Többet sütnénk, ha lenne, aki elvinné, negyed kapacitással

dolgozunk. Kialakult vevőkörünk van, árban mi vagyunk a legolcsóbbak.

Pál István (a Coop ABC vezetője): – A Hajdúsági Sütődék Rt. debreceni, illetve földesi üzeméből kapjuk a kenyeret, a szállítás nem drágította az árut, a minőségre viszont érezhetően más lett. Mivel tapasztalataink szerint a fogyasztás elég rapszodikus, kerestünk egy olyan céget, aki rugalmas a szállításban, ha szükséges, vasárnap kétszer is hoz árut. A Korona Pékség termékeivel három-négyszeresére nőtt a választék jó minőségű péksüteményekből és kenyerekből, ez természetesen

hatással van a forgalmunkra, ami a duplájára emelkedett.

Szőllősi János (a Rákóczi u. 16. szám alatti ABC tulajdonosa): – Legalább hat éve Debrecenből szállítjuk a kenyeret, abból a megfontolásból, hogy valami mást akartunk. A Mester Kemencétől kapjuk a kenyeret. Úgy gondolom, változott a fogyasztói szokás, régen pénteken 2–3 darab kétkilós kenyeret vittek haza az emberek, ma már inkább a péksütemények fogynak, a csomagolt, szeletelt kenyér a sláger. Töltött péksüteményeket és cukrászsüteményeket egy éve a Szén Pékségtől rendelünk.

Millenniumi szüreti nap. Munka és szórakozás egyült volt jelen Derecskén szeptember 30-án, a millenniumi szüreti Napon. A Kasz-Coop Kft. területén rendezték meg az országos millenniumi szüreti versenyt, amit szá-

mos kísérő rendezvény is követett. A látogatók megtekinthették az ország több tájáról összegyűjtött régi traktorokat, a markakereskedők pedig a gazdáknak ajánlott terepjáróikat vonultatták fel az eseményen.

Miközben a traktoros és a fogatos versenyzők szantótudásukat csillogtatták a földiken, a város apraja-nagyja szüreti vigadalmon vett részt a sárosi sportpályán. Akiknek pedig az egész napos elfoglaltság sem volt

elég, azok a jó hangulatú szüreti balon mulathattak az időt egészen hajnalig. Felvételünk az országos szüreti verseny döntőjén, illetve a szüreti kompozíciók felvételén készült.

Fotók: Nyíró Gizella

Lámpát követelnek a gyalogosok a zebrához

A tanév elején, szeptember 6-án egy idős asszony súlyos, életveszélyes balesetet szenvedett a 47-es számú főútvonal Templomkert előtti zebráján.

Mivel nem az első, gyalogost érintő baleset volt – korábban június 2-án általános iskolás korú gyermeket ütött el személygépkocsi –, a szülőknél megfogalmazódott az igény egy közlekedési lámpa elhelyezésére a zebrá előtt. Még a június 20-i tanévzáró ünnepségen egy aggódó anyuka, Szabó Sándorné aláírásgyűjtő akcióba kezdett a követelés nyomtatékosítására. A 160 aláírást tartalmazó kérészt továbbították a Debreceni Közútkezelő Kht.-nek, ahonnan elutasító válasz érkezett.

„A közlekedési veszélyhelyzet elhárítása” tárgyában Csík István, a Bocskai István Általános és Zeneiskola igazgatója szeptember 15-én két levelet küldött Debrecenbe. Az egyiket a Hajdú-Bihar Megyei Közlekedési Felügyelet igazgatójának, a másikat a közútkezelő kht. igazgatójának. A levelekben Csík István aggodalmát fejezi ki az említett zebrán közlekedő iskolás

Felvételünk a szeptember 6-i baleset után készült

Fotó: Nyíró Gizella

korúak testi épségének veszélyeztetése miatt, amit a forgalomlassító főútvonal belvárosi szakasza idéz elő. A további balesetek megelőzése érdekében önkormányzati, megyei összefogást sürget.

Vadász István rendőr őrnagy, őrsparancsnok-helyettes véleménye is az, hogy a további balesetek megelőzése érdekében valamilyen megoldást találni kell. Ideiglenesen történt is erre intézkedés. Reggelenként, iskolakezdés előtt, lehetőség szerint egy-két rendőr segíti a gyalogosközlekedést az említett gyalogátkelő-

helyen. Szintén a biztonságos közlekedést lenne hivatott szolgálni a szeptember közepén a közútkezelő kht. segítségével kihelyezett „Vigyázat, gyerekek!” figyelemfelkeltő tábla, melyet a területi balesetmegelőzési bizottság kezdeményezett. Egyébként hármass közlekedési jelzőtábla elhelyezésére – csomópont híján – nem sok esélyt lát a rendőrség.

A lakossági felvetés kapcsán megkérdeztük Csátó István polgármestert is, aki a legfontosabbnak azt tartja, hogy sehol, a szóban forgó gyalog-

átkelőhelyen sem lenne szabad egyetlen balesetnek sem történnie! Ő a probléma megoldását abban látja, ha a Bocskai István Általános és Zeneiskola felújítási és építési elképzelései oly módon valósulnának meg, hogy az oktatás a főépületben és a mellé építendő új szárnyban történne. A gyalogátkelőhely balesetveszélyes volta miatt megkeresték a közútkezelő kht. vezetőjét. A polgármester úgy véli, a kihelyezett figyelmeztető táblák bizonyára fokozott óvatosságra intik a járművezetőket.

Megkerestük Hossó Attilát, a Hajdú-Bihar Megyei Közútkezelő Közhasznú Társaság vezetőjét, aki a probléma felvetésére ekként reagált:

– A 90-es évek közepén, a beruházások megkezdése idején döntés előtt álltunk: milyen legyen a 47-es számú főútvonal derecskei átkelő szakasza: forgalomlassító, vagy lámparendszer kerüljön elhelyezésre, ez viszont nincs, az ominózus gyalogátkelőhelynél ezért így utólag ez már kivitelezhetetlen.

Tájékoztató a fogyatékosági támogatásról

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról rendelkezik az 1998. évi XXVI. T., a 141/2000. (VIII. 9.) kormányrendelet pedig a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött, súlyosan fogyatékos, Magyarországon élő magyar állampolgár, továbbá a bevándorlási engedéllyel rendelkező külföldi, valamint a magyar hatóságok által menekültként elismert azon személy jogosult, aki a törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározott látási, hallási, értelmi, mozgásszervi, illetve halmozottan fogyatékos, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul.

A súlyos fogyatékoság akkor minősül tartósnak, ha annak időtartama előreláthatólag három évig fennáll. A fogyatékosági támogatást az „Igénybejelentés fogyatékosági támogatásra” elnevezésű nyomtatványon lehet megigényelni, a fogyatékos személy lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes megyei, fővárosi egészségbiztosítási pénztárnál 2000. szeptember 1-jét követően. A nyomtatvány beszerezhető a fogyatékos személyeket tömörítő civil szervezeteknél, érdekvédelmi szerveknél, a megyei egészségbiztosítási pénztáraknál és a háziorvosoknál.

A nyomtatványért fizetni nem kell, azt térítésmentesen bocsátják a fogyatékos személyek rendelkezésére. Az igénybejelentő nyomtatvány fénymásolható. A fogyatékosági támogatást igénylő személynek fel kell keresnie háziorvost, aki kitölti a 4/2000. (II. 25.) egészségügyi miniszteri rendelet melléklete szerinti „Orvosi beutaló az OEP OOSZI Orvosi Bizottságához, a munkaképesség-változás, a fogyatékoság véleményezése és a keresőképtelenség felülbírálat céljából” megnevezésű nyomtatványt. Ezen a háziorvos nyilatkozik arról is, hogy a fogyatékosági támogatást igénylő személy önálló életvitelre képes-e, vagy pedig folyamatosan mások segítségére szorul. A háziorvos – ha szükségesnek tartja – a támogatást igénylő személyt további vizsgálatra utalhatja.

A fogyatékosági támogatás igénylése iránti eljárás az igénybejelentésnek és az orvosi beutalónak a MEP-hez történő beadásával indul meg, s a törvényben meghatározott 60 napos elintézési határidő ettől a naptól indul. Felhívjuk a fogyatékosági támogatást igénylők figyelmét, hogy – mivel a támogatást az igénybejelentés időpontjától függetlenül leghamarabb 2001. július 1-jétől lehet folyósítani –, nem szükséges az igénybejelentésekkel az elbíráló szervet már az első napokban vagy hetekben felkeresni. Ezzel elkerülhetik a felesleges idegeskedést és tumultust, s a rendelkezésre álló idő módot ad az igénybejelentések szakszerű előkészítésére. Ajánlatosnak tartjuk, ha igénybe veszik a fogyatékoságuk jellege szerinti civil szervezetek (hallási, látási, értelmi, mozgáskorlátozottak) segítségét. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a fogyatékos személyek segítése és a fogyatékosági támogatás igénylésének egyszerűsítése, a kommunikáció elősegítése érdekében ezen szervezetek megyei irodáival szoros együttműködést alakít ki. Ennek megfelelően a fogyatékosági szervezetek megyei irodáinak ügyintézői rendelkezésre bocsátják az igénybejelentő nyomtatványokat, felvilágosítást adnak és segítenek annak kitöltésében, majd a mellékletekkel együtt összegyűjtik azokat. Amennyiben az igénylés hiányos, gondoskodnak az igénylő értesítéséről és a hiány pótlásáról, illetve az elbírálásra alkalmas igénybejelentéseket átadják az illetékes MEP-nek.

Az igénylő az elbíráláshoz szükséges személyes vizsgálat időpontjáról és helyéről, illetve annak eredményéről értesítést kap. Ha a fogyatékosági támogatás iránti igényt elbírálták és a támogatást megállapították, a megállapítás időpontjától függetlenül a fogyatékosági támogatás az igény benyújtásának napjától jár, ez azonban nem lehet 2001. július 1-jét megelőző nap.

A magasabb összegű családi pótlékban vagy vakok személyi járadékában részesülő személy fogyatékosági támogatásra csak akkor szerezhet jogosultságot, ha a magasabb összegű családi pótlékról, vakok személyi járadékáról lemond. A fogyatékosági támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50 százaléka, illetve 80 százaléka. Fontos tudni, hogy ha a fogyatékosági támogatásban részesülő személynek a támogatás feltételeit érintő körülményei megváltoznak (például egészségi állapotában jelentős javulás áll be), úgy a támogatásban részesülő (vagy gondnoka) ezt a tényt köteles a támogatást folyósító szervnek 15 napon belül bejelenteni.

MEP családtámogatási osztály

***

Az érintettek felvilágosításért a derecskei Jóléti Szolgálat Alapítvány Családsegítő Szolgálatához fordulhatnak a Szováti u. 1. szám alatt.

Akik a Derecskei Híreket terjesztik...

NAGY MARIANNA

Lapunk 1200 példányszámban jelenik meg havonta, amiből 398 darabot az előfizetők postai úton kapnak kézhez. Az olvasók többsége tehát az újságospavilonokból, a boltokból és a piaci terjesztőtől vásárolja a DH-t. Ezúttal a terjesztők tapasztalataira voltunk kíváncsiak.

Bene Anita: – Pénteken a piacon általában az összes megkapott példányt el tudom adni. Több éve terjesztem már a lapot. Kialakult, körülbelül 30-40 fős állandó vevőkörm van. Ha netán mégis marad ki újság, azt az utcabeliek, ismerősök körében szoktam ajánlani és eladni. Főleg a tartalomtól függ, hogy mennyire kelendő a lapszám, bár sokszor a megjelenés napja is meghatározza ezt.

Várják az emberek

Lila ABC: – Csökkent a Derecskei Hírek iránti kereslet, mióta a postán is előfizethető. A környéken sokan megrendelték, így most már mi is csak 20 darabot kérünk havonta. Javasoljuk, hogy készüljön olyan öntapadó matrica, tábla, ami azt hirdeti, hogy nálunk kapható ez a lap.

Róna-Hír Rt., pavilon: – A hónap első csütörtökén ide érkező 30 darab példány sokszor még kevés is, másnap, pénteken keresik a legtöbbet – ekkor általában mind el is fogy. Sokan keveslik, hogy csupán kétlapos. Mint mondják: „lehetne vastagabb is.”

Szilágyi Lajosné: (Rákóczi úti élelmiszerbolt): – Sokan már a megjelenés előtti napokban keresik a DH-t. A tartalmát illetően bővíthetne, és érdemes volna különböz, illetve szélesebb rétegeket bemutatni benne. Változatosabbá például úgy válna, ha az átlagemberek mindennapjairól is olvashatnánk az újságban, s ezáltal növekedne az olvasók száma.

Ilyés Lajosné: (Ady Endre utcai bolt): – A vevők már tudják, hogy mikor jelenik meg a lap. Hónapról hónapra változó az érdeklődés iránta. Van úgy, hogy szinte azonnal megveszik, és van olyan hónap is, amikor kimarad néhány darab, ezeket visszaküldöm. Sok embernek nem jár újság, csak ezt veszi meg havonta. Amióta a posta is terjeszti a DH-t, kevesebbet adunk el belőle.

Róna-Hír Rt., hírlapüzlet: – Negyven darabot kaptam eddig, de ez már kevés, tízzel több kellene. Maradéktalanul elfogy – igen hamar már a hónap első napjaiban. Mivel

szombaton is nyitva van az üzlet, így azok is hozzájutnak a laphoz, akik hétköznapi nincsenek itthon. Szerintem a kellő tájékoztatást megadja a lakosságnak ez az újság.

Pozsgai Sándorné (Szováti úti ABC): – A megérkezésről számított két napon belül elfogy az 50 darab körülbelül 80 százaléka. De a fennmaradó 20 százalék sem marad ki, attól függetlenül, hogy drágult ez a mindössze kétlapos helyi újság.

Drága, de megveszik

Kandia utcai ABC: – Harminc példányt kapunk, ezt törzsvevőink veszik meg. Már elfogadták, hogy ennek ennyi az ára. De még most is akad, aki megjegyzi, hogy sok ez a 35 forint. Ha valóban sok lenne, akkor nem kelne el néhány nap alatt az összes. Jobban megveszik az emberek, ha magukról, családjukról, ismerőseikről találnak benne írásokat.

Bene Lajosné (újságosbóda): – Azt a 200 darabot hamar eladjuk, sokan keresik már a megjelenés előtt is. Van egy kedves vásárlóm, aki minden hónapban tíz darabot vesz és elküldi azokat budapesti rokonainak. Ebből látszik, hogy a lapot volt derecskeiek is szívesen olvasák.

Csóréné (Köztársaság úti Privát üzlet): – Indokoltá vált a hozzánk érkező 50 példány növelése 60-ra, mert az újságot hamar elkapkodják. Ígéretet kaptunk arra, hogy növelik a kért mennyiséget az említett 10 darabbal. Ha valamilyen nagy esemény, rendezvény van, illetve várható, akkor erről mindig be számol a lap. Ilyenkor, meggyőződésem, hogy többen is olvassák, hisz tapasztalom, hogy többen is veszik. Eddig az árara és a képek minőségére panaszkodtak a legtöbbben...

Dávid Gyuláné (Nyárfa utcai élelmiszerbolt): – Azt a 30-40 újságot a polgármesteri hivatalba érkezéssel majdnem egy időben, még azon a csütörtöki napon megkapom. Érdeklí a lakosságot, hogy mi történik Derecskén. Szeretik tudni, mi várható... Én magam is így vagyok ezzel. Minden cikket el szoktam olvasni. Szükség van erre a lapra, sokunknak hiányozna, ha nem lenne...

(Köszönjük az ötleteket, véleményeket, javaslatokat. A jövőben szeretnénk ezeket is felhasználni egy sokoldalúbb, színesebb lapot az Önök kezébe adni. Várjuk további észrevételeiket, megjegyzéseiket, ezeket akár a fenti terjesztőknél írásban is le leadhatják olvasóink.)

Mi volt itt, talán lakodalom? (2.)

Nosztalgikus zenétől volt hangos szeptember második szombatja a Viola utca elején. A hangos mulatozás nem máshonnan, mint egy „iciripiciri kis gazda”, Lakatos József portájáról jött.

Mint utóbb kiderült, szőlőt szüretelt a jókedvű csapat, mintegy nyolc család. De menjünk sorjában. A háziak száraz reggelivel fogadták a szüretre érkezőket: kisüstivel, foszlós kaláccsal, amit óborral öblítettek le. A „napszamosokat” Kiss Csaba pótko-

csis traktorján Hajnal Szilvia szállította ki a szőlőtőkék megrohamozására.

Az öt sor otellót fél háromra szedték le – a Kiss Tibor nem kis megkönnyebbülésére –, ugyanis ő volt a puttonyos. A megfáradt, elcsigázott dolgozókat a Vincze István által főzött birkapörkölt várta hasáburgonyával. A jóízű estebéd elfogyasztása után hagyományosan, taposással sajtolták ki a tizenkét zsák szőlő levét, pihentetésképpen pedig táncoltak, énekeltek.

A járdán múlatta az időt...

aki nem fért a szőlőtaposáshoz

Fotók: Nyíró Gizella

Hírek a könyvtár háza tájáról

Október 5., az állatok világnapja. Ebből az alkalomból a városi könyvtár egyfordulós fejtörő játékot hirdet „Mondd, szereted az állatokat?” címmel. A fejtörő játékban általános iskolások vehetnek részt. A fejtörők korlátozott számban átvehetők a városi könyvtárban. Beküldési határidő: október 31. A legjobbak könyvjutalomban részesülnek.

Október 12-én indul a megyei könyvtár rendezvénysorozata, az őszi megyei gyermekkönyvnapok. A rendezvénysorozathoz a mi könyvtárunk különböző programok-

kal kapcsolódik, melynek keretében kiállítást rendezünk, fejtörőket állítunk össze általános iskolásoknak, illetve gyermekrajzpályázaton vehetnek részt az óvodások.

Novemberben találkozhatnak Dévai Nagy Kamilla előadóművésszel. A rendezvényekről az érdeklődők bővebb felvilágosítást a könyvtárban kaphatnak, illetve olvashatnak a novemberi Derecskei Hírekben.

Rajzpályázat óvodásoknak

A gyermekkönyvnapok alkalmából rajzpályázatot hirde-

tünk „Legkedvesebb állatom” címmel. A rajzok készülhetnek régen kihalt állatokról, ma élő állatokról, illetve állatnemek szereplőiről. Határidő: október 20. Az első három munka könyvjutalomban részesül. A legjobb rajzokból novemberben kiállítást rendezünk a városi könyvtárban.

Ugyancsak az őszi gyermekkönyvnapok keretében rendezünk kiállítást „Érdekes könyvjelzők” címmel. Azokból a tárgyakból készítünk kiállítást, amelyeket az olvasók könyvjelzőként használtak és benne felejtettek a könyvben. A kiállítás megte-

kinthető október 12-től november 7-ig a városi könyvtár fali tárlójában.

E rendezvénysorozat keretében október 10-től 14-ig tart a megbocsátás hete. Ezen a héten késedelmesen visszahozott könyvekért és egyéb dokumentumokért nem kérünk késedelmi díjat.

Ha szeretne eladni vagy venni, valakinek üzenni, szolgáztatását közzé tenni, hirdessen nálunk. Apróhirdetéseit, személyes üzeneteit stb. ingyen elhelyezheti a városi könyvtárban található hirdetőtáblán.

A művelődési központ októberi programja

I. A MŰVELŐDÉSI KÖZPONT OKTÓBERBEN INDULÓ SZAKKÖREI

Gyermekszakkörök:

- szúrrátét (vezető: Sárközi Béláné) – péntek 15 óra,
- festőház (vezető: Fátyol Zoltán) – hétfő 15.30 óra,
- kerámia (vezető: Buka Imréné) – hétfő 15 óra,
- színjátszókör (vezető: Tálás Csilla) – szerda 16 óra,
- népdalkör (vezető: Bene Judit) – szombat 10 óra,
- könyvbarát (vezető: Nagy Istvánné) – csütörtök 15 óra.
- a „Szivárvány Néptánc Együttes” csoportjai:
- Kispántlika (vezető: Békési András) – péntek 15.30 óra, Pántlika (vezető: Arany Ildikó) – csütörtök 15.30 óra, Ifjúsági (vezető: Kovács Anikó, Békési András) – szerda, péntek 16 óra.

Felnőtt közösségek:

- nyugdíjasklub,
- totóklub,
- díszítőművés kör,
- néphagyományt kedvelő derecskei fiatalok folk-lórklubja.

Felnőtt tanfolyamok:

- segédmotor,
- B kategóriás személygépkocsi.

II. A SPORTCSARNOK PROGRAMJA

- Október 27., 17 óra: az I. Rákóczi György Gimnázium szalagavatója.

Kézilabda NB I. B:

- Október 7., 8 óra: Derecske–Szeged,
- Október 21., 18 óra: Derecske–Szeged.

Kézilabda országos serdülőbajnokság:

- Október 12., 17 óra: Derecske–Kisvárd.

Megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokság:

- Október 15., 14 óra: Derecske–Görbeháza.
- Október 29., 13.30 óra: Derecske–Biharkeresztes.

Megyei gyermek- és serdülőbajnokság:

- Október 14., 9 és 11 óra: Derecske–Blondy.

Gazdagítsák a kiállítást!

A derecskei Bocskai István Általános és Zeneiskola fennállásának 70. évfordulóját ünnepli novemberben. Az iskola igazgatósága felhívással fordul a valamikor itt tanult öregdiákokhoz, itt tanított pedagógusokhoz, akik a jelenleg is megtekinthető iskolatörténeti kiállítást gazdagítani tudnák, illetve az alábbiak szerint segítséget tudnak nyújtani.

1. Visszaemlékezés, értékelő írás készítése az itt töltött időszakból, iskolatörténeti szempontból fontosnak, érdekesnek talált eseményről, folyamatról, tetszés szerinti írásos műfajban és terjedelemben.

Beadási, elküldési határidő: 2000. november 10.

Cím: Bocskai István Általános és Zeneiskola igazgatója, 4130 Derecske, Szováti út 2.

Az írásműveken szerepeljen a készítő (készítők) neve, címe. A legértékesebbnek minősített írásokat a szakmai zsűri díjazásban részesíti.

2. Bármely időszakból származó, figyelemre méltó tárgyi emlékek (korabeli fényképek, iskolai dokumentumok, tankönyvek, eszközök vagy azok hiteles másolatai) felajánlása az állandó történeti kiállítás gazdagítására.

Beadási határidő és hely: 2000. november 10., a fenti címen.

A beküldők, felajánlók meghívást kapnak a november végén megrendezendő ünnepi programjainkra.

Igazgatóság

A derecskei FKGP-alapszervezet tagjai a millennium tiszteletére ellátogattak Ópusztaszerre. Felvételünk Árpád fejedelem emlékművénél készült

Fotó: Nyíró Gizella

Jó hangulatú iskolában dolgozni

Baranya Károly személyében új igazgatója van a derecskei gimnáziumnak

Derecske város képviselő-testülete Baranya Károlyt bízta meg a gimnázium vezetésével. Az új igazgatót Börcsök Klára faggatta terveiről.

Édesapja nyomdokain

– *Édesapád is itt volt igazgató. Ez befolyásolta a döntésedet?*
– Mindenképpen hatással volt rá. Édesapám pontosan harminc éve, 1970-ben lett igazgatója az intézménynek. Én itt érettségiztem, majd az egyetem után itt tanítottam végig, kivéve az elmúlt két évet. Ez olyan érzelmi plusz, amelyet természetesen nem lehet figyelmen kívül hagyni. Ezen túl több oldalról nagy nyomást gyakoroltak rám, hogy vállalam el. Ezek a hatások össze tevődtek, és így született meg a döntésem.

Az utóbbi években megfigyelhető volt az igény a változásra az intézmény irányában? A pályázat elkészítésekor figyelembe vett-e ezeket, milyen irányba szeretné vezetni a gimnáziumot?

– Az a két év, amelyet a debreceni iskolában töltöttem, sok irányban szélesítette a látókörömet egy intézmény perspektívája tekintetében. Ma már azt mondom, hogy jó előtanulmány volt számomra. E tapasztalatok birtokában olyan felismerésre jutottam, amely a gimnázium jövőjét is befolyásolhatja, s ez a szakképzés. Ne kerüljön ki szakma nélkül a középiskolából senki, kivéve, aki egyetemen vagy főiskolán tanul tovább.

– *Ez a klasszikus gimnáziumi oktatás sorvadását jelenti?*

– Nem. Arra továbbra is nagy szükség van és lesz is. Elképzeléseim szerint ezzel párhuzamosan olyan osztályok indítása történhet meg, amely szakközépiskolai végzettséget ad, illetve érettségi előtt előszakképzést, azt követően pedig szakképesítést ad. Iskolánk tehát gimnázium és szakközépiskola lesz. Ez utóbbinak intézményünkben megvannak az előzményei, ezt kell tovább építeni. Meg kell szólítani azt a réteget, aki érettségi után nem tud vagy nem akar továbbtanulni diplomát adó képzésben, de szakmát mindenképpen szeretne.

Szakirányú képzés

– *Milyen szakképzések jöhetnek szóba?*

– Az előzményeket figye-

Új igazgató a régi szobában

Fotó: Nyíró Gizella

lembe véve az idegenforgalmi és informatikai képzésre építhetünk. E szerint a következő tanévtől e két szakágban indítunk 9. osztályt. Ezekben az osztályokban a diákok 9–10. évfolyamon szakmai orientációs órákon ismerkedhetnek meg a választott szakterületekkel, a 11–12. osztályban pedig olyan tárgyakat tanulnak, melyek megalapozzák az érettségi utáni szakképzést. Az informatika területén a számítástechnika és matematika, az idegenforgalomnál az idegen nyelv oktatása kerül előtérbe. Ezen a két területen nagyon jó kapcsolódási pontjaink vannak a két helyi általános iskolával. Azt gondolom, hogy ha ezt az irányt jelöljük ki, akkor a derecskei gyerekeknek olyan pályát tudunk mutatni, amelynek során húszéves korukig a településen tudnak tanulni. A szerkezetátalakítás tehát nemcsak a gimnáziumnak fontos, de a derecskei gyerekeknek is. Hangsúlyozni szeretném, hogy az általuk megszerzett érettséggel is tovább tudnak tanulni, hiszen az úgynevezett kötelező érettségi tantárgyakból a gimnáziumi követelményrendszer kell nekik is teljesíteni. Az átjárhatóság a szakközépiskolából is biztosított lehet.

– *Milyen további elképzeléseid vannak a változásra?*

– Kezdeményezni fogom az idegenforgalmi képzés kiegészítéseként a „diákvállalkozások” szervezését, valamint egy diákutazási iroda felállítását, amelynek egyik profilja a falusi turizmus lehetőségeinek feltérképezése, a másik a diáküldöztetés szervezése. A szakképzések kapcsán a nemzetköz-

zi kapcsolatok kiépítésére is figyelmet szeretnék fordítani. A Szokratész-program ehhez megfelelő segítséget, alapot adhat. A kitekintés, tapasztalatszerzés nagyon fontos része a fejlődésnek.

– *Amit felvázoltál, új pályára állíthatja az intézményt és másfajta megközelítést jelent a funkcióját illetően. Mi indokolja ezt?*

– Azt gondolom, az oktatási intézmények más feladatot látnak el, mint akár tíz éve is. Akkor az iskolák egyfajta állandóságot nyújtottak. Ennek egy része ma is az, ha az alapvető értékekre, például a nevelésre gondolunk. Azonban látni kell, hogy ma már nemcsak a lexikális tudás fontos, hanem hangsúlyt kap az önálló ismeretszerzésre való tanítás is. Ezen túl az oktatás kínálatát folyamatosan bővíteni kell az igényeknek megfelelően. Kapcsolatban kell állni a szülőkkel, hiszen ők közvetítik elsősorban az igényeket, de a térség gazdasági szervezeteit is keresni kell, hiszen szakképzésre tőlük is érkezhetsz igény. Az ideális az volna, ha a változásokkal együtt haladhatnánk és nem évekkel mögötte. A változáshoz alkalmazkodva az intézményi struktúrát is szükséges reformálni.

Készek a megújulásra

– *A jelenlegi tantestület mennyire nyitott a változásra?*

– A benyújtott pályázatom mindazt tartalmazta, amit itt elmondtam. A tantestület jelentős többséggel (87 százalék) támogatta megválasztásomat. Ez számomra azt jelzi, hogy készek a megújulásra. Jól látják, hogy az intézménynek lét-

kérdés a váltás. A mindennapokban fog kiderülni, hogy mennyire sikerült ezt magukévá tenni. Az arányok megtalálására oda kell figyelni, hiszen ez a kulcsa annak, hogy a stabilitást elérjük.

– *Milyen vezető szeretnél lenni?*

– Szerintem a legfontosabb egy jó hangulatú iskola kialakítása, ehhez jókedvű vezető és tantestület szükséges. Akkor lesznek a tanárok derűsek, ha azt látják, hogy érdemes dolgozni, ha magas szintű munkát végeznek, annak eredménye is van, és azt elismerés követi. Alapvetően demokratikusnak gondolom a vezetést, de ezt a döntések előkészítésére értem, a végrehajtáskor az egyszemélyi felelősség kerül előtérbe és ez meghatározza a hozzáállásomat. A munkahe-lyi demokrácia ugyanis nem azt jelenti – az én olvasatom-ban –, hogy mindenki azt csinál, amit akar. Menedzsernek is lenni kell egy vezetőnek, én úgy gondolom, hogy a társadalmi igények közvetítésével – a tantestület felé – ez részben megvalósul. A működéshez szükséges feltételek, források megteremtése a másik jelentős ismérve az ilyen vezetési típusnak.

– *A gimnázium nemcsak nap-pali képzést szervez.*

– A szakmunkások szakközépiskolája most indult utoljára, így ez megszűnik néhány év alatt. Tervezzük, hogy a felnőttoktatás keretében esti tagozatot indítunk, négy évfolyamosat. A jövő év szeptemberében lesz utoljára arra lehetőség, hogy akik szakmunkásképzőt és szakiskolát végeztek, azok a 10. osztálytól folytathassák a tanulmányt, így ők még a régi rend szerint érettségizhetnek. Azaz három év tanulás után, és nyelvből még nem kötelező érettségi vizsgát tenni. Akik 2001-ben a 9. évfolyamon kezdenek, azoknak már kötelező nyelvből is vizsgázni. Az esti tagozat egyébként heti három délutáni elfoglaltságot jelent.

– *Végezetül – az elmúlt rövid három hét vezetői tapasztalatait is figyelembe véve – arra szeretnék választ kapni, hogy milyen érzésekkel lépsz be az intézmény kapuján reggelente?*

– Nagy a várakozás bennem. A terv egy ötéves program anyaga, ennyi kell is az új pályára állításhoz. Optimista vagyok, bízom a sikerben.

Gyerekszemmel

„Itt szeretnék lakni és iskolába járni”

MÁNDLINÉ MILE JUDIT

Minden nyáron feltűnik az utcánkban egy barna hajú, apródfrizurás kisfiú, igaz, pár centivel nagyobb, mint tavaly volt. Ősszel azután hazamegy Ausztriába. Ő Botond, Papp János unokája.

– Apukám szakács, anyukám német–orosz tolmácsként került ki egy osztrák biztosítóhoz, most végzett a grazi egyetemen, magántanár. Én Grazban születtem, tízéves vagyok, harmadikba járok. Ott a nevemet nem értik, leginkább Maximiliannak hívnak.

– *Három és fél éves korod óta nyaralsz Derecskén. Mit szoktál csinálni?*

– Amikor anya is itt van, ellátogatunk a rokonainkhoz, anya barátaihoz, akikkel

együtt képeztem. Pesten is voltam az állatkertben. Mindig kimegyünk a temetőbe mamához. Járnak Szoboszlóra a fürdőbe, segíték papának a kertben, behozom a tojást, etetem az állatokat. Fülesnek, a kutyámnak mindig hozok Grazból kutyaeledelt, örül nekem, megismer.

– *Biztos van néhány barátod is.*

– Van, kérdezik az utcában, hogy mikor jövök. Ben-cét például tanítottam, hetedik, egy kicsit olvastunk németül, tudja, mit jelent az „und”. Sokat bicikliztem a gyerekekkel, csak a végén unatkoztam, mert ők iskolában, óvodában voltak, nálunk pedig később kezdődik a tanulás.

– *Szerinted mi a különbség a két város között?*

Botond Derecske-párti

– Graz nagyobb, nagyobb áruházak vannak, télen jókat lehet szánkózni. Itt a gyerekek nem verekedősek. Úgy

látam, közel van az iskola. Lehet biciklizni az utcán, nem forgalmas, és ez jó.

– *A papádtól tudom, hogy egy legyoldaldban, az óvárosban laktok. Szép hely Graz?*

– Nem, itt szép. Ott mindig zaj van, autók jönnek-mennek, itt nyugodtan lehet aludni. Mindenhol szeretek lenni, ahol a papám van, itt szeretnék lakni, iskolába járni. A papám megtanított biciklizni szerelni, mindig vicceket mond, akkor haragszik, ha nem jövök haza időben, de hát nincs óráim. Palacsintát, mákos laskát szokott főzni. Hiányzik év közben, hetente telefonálunk egymásnak, karácsonykor ő jön hozzánk, olyankor Grazban is jó lenni.

– *Köszönöm a beszélgetést, a jövő nyári viszontlátásra!*

Anyakönyvi hírek

Születtek

08. 22.: Kabai Katalin (Kabai Imre–Mile Ilona).
08. 22.: Sándor Szabolcs (Sándor István–Nagy Éva).
08. 25.: Nagy Lajos (Nagy Lajos–Kozák Ildikó).
08. 27.: Csoma Rita (Csoma Miklós–Molnár Erika).
09. 05.: Tasi Viktor (Tasi Tamás–Csécsi Anita).

Házasságot kötöttek

07. 01.: Barics Szabolcs–Nagy Viktória.
07. 29.: Nagy Attila–Juhos Veronika.
07. 29.: Kaszás Lajos–Mészáros Gyöngyi.
08. 26.: Szabó Károly–Bagdacs Márta.
08. 26.: Dobos Lajos–Szóke Enikő.
09. 02.: Kulcsár András–Böröcsök Irén.
09. 09.: Pozsgai Csaba–Szabó Diána.
09. 09.: Fegyverneki Lajos–Csécsi Erika.
09. 14.: Kiss Krisztián Tamás–Tandari Csilla.
09. 14.: Szabó Péter–Antal Mária.

Elhunytak

08. 25.: Szöllősy Mihály (73 éves; volt Damjanich u. 11/B).
08. 26.: Fábrián Imre (93; volt Eötvös u. 3.).
08. 26.: Főrián Sándorné (szül.: Zákány Zsuzsanna; volt Köztársaság u. 183.).
09. 01.: Bíró József (78; volt Arany J. u. 14.).
09. 01.: Kozák Józsefné (szül.: Gulyás Erzsébet; volt Köztársaság u. 70.).
09. 01.: Milák László (67; volt Vasvári P. u. 53.).
09. 12.: Zákány Imre (91; volt Köztársaság u. 222.).

Derecskei és tépei gazdák is részt vettek a nagy sikerű Országos Mezőgazdasági és Élelmiszer-ipari Kiállításon. Delegációjukat Szabó Károly falugazdász (felvételünkön öltönyben) vezette. Fotó: Nyíró Gizella

Nem akármilyen szerencsében volt része a közelmúltban Balu László horgásznak, aki büszkén emeli fel a zsákmányát. A felvételünk alighanem magáért beszél. Fotó: Nyíró Gizella

Apróhirdetések

Hajdúbagoson 15 hold szántóföld bérbe kiadó. Érdeklődni: Hajdúbagos, Arany J. u. 10.

Ifj. Szöllősi Sándor vállalkozó személy- és vagyonőr vállalja települések és egyéb létesítmények őrzését, védését. Derecske, Wesselényi u. 7. Telefon: (54) 423-311.

Olvasóink írták a Derecskei Hírekről (I.)

Szokta olvasni a Derecskei Híreket? Mit szeret benne és mit hiányol belőle? Választatna az újságon? Ezekre a kérdésekre kerestünk választ, amikor arra kértük a Bocskaiskola nyolcadikosait, hogy ismerőseik, családtagjaik körében gyűjtsenek véleményeket lapunkról.

– Az újságból az összes cikket el szoktam olvasni.
– Az általános iskolákról és a gimnáziumról szóló hírek, valamint a művelődési központ és könyvtár programjai érdekelnek főként. Szeretném, ha többet foglalkozna az

újság a derecskei sportélettel. Keresztretjéni és horoszkóp is lehetne benne.

– Az újságban az összes cikket elolvasom, mert érdekel, hogy mik történnek Derecskén.

– A Derecskei Hírekből azt hiányolom, hogy a sportról adhatna bővebben információt.

– Az újság tartalmas, színes, de lehetne vastagabb.

– Mezőgazdasági hírekből kevesebbet közöljenek. Több területet érintő információkat érítsen a lap. Szóltatassanak meg minél több közéleti személyt és az utca emberét is

egy-egy problémával, témával kapcsolatban. Felesleges közölni olyan nagy terjedelmű híreket és a házalóásokat. Lehetnének pályázatok és nyereményjátékok is.

– Néha elolvasom, de unom, mert mindig igazgatókat meg nagy embereket kérdeznek. Szerintem hétköznapi embereket is kérdezni kellene, mert az ő véleményük is számít.

– A papám szereti, mert vannak benne érdekességek. Szerintem ha a hétköznapi embereket megkérdeznék, akkor az is egy érdekesség

lenne. Írjanak többet a sportról.

– Nekem nem tetszik. A dolgokat eltorzítják. Majdnem mindig ugyanarról szól. Van 15–20 ember és mindig azokat kérdezik meg, mint ha Derecskén nem lennének mások is.

– Egy kicsit tetszik. Az tetszik, hogy megírja, kik születettek, házasodtak össze és kik haltak meg. A többi nem tetszik.

– A családban mindenkinél nagyon tetszik, de össze lehetne kapcsolni a közepén a lapot.

(Folytatjuk)

Amerika a derecskei nyugdíjas szemével

NAGY MARIANNA

Célunk az volt, hogy olyan embereket szólaltassunk meg, akik nyugdíjas éveikre úgy döntöttek, hogy „világot látnak.” A külföldön szerzett élményekre, tapasztalatokra voltunk kíváncsiak. A megkérdezettek közül mindössze egy ember volt az, aki nem zárkózott el kérdésünk elől, s ha név nélkül is, de vállalta amerikai élményei elmondását.

– Milyen volt az első benyomása Amerikáról?

– Ezen a távoli kontinensen sok évvel ezelőtt jártam először. Az első benyomásom nagyon kellemes volt, hiszen ismerősök, barátok fogadtak már a megérkezésemkor a New York-i repülőtérén. Ahhoz, hogy az ember valóban megismerje az ottani kultúrát, szokásokat, életmódot, többször és több helyen kell megfordulnia. Csak így kaphat reális képet ennek a földrésznek az országairól, államairól. Az ott-tartózkodásaim idején többnyire magyar körökben mozogtam, ez érezhető is angol nyelvtudásomon.

Segítik egymást

– Mi jellemző az amerikai magyarságra?

– A kint élő magyarok összefogása példaértékű, rendkívül fontosnak tartják egymás segítségét, a kikerülő honfitársaik baráti fogadtatá-

sát, felkarolását. Remek hangulatú összejöveteleket rendeznek, én is jártam ilyen találkozókon, ahol többnyire magyar zenét lehet hallani no és persze magyar szót. Bár van egy illemszabály, amit szigorúan betartanak. Ha a beszélgetők között akad akár egy is, aki nem tud magyarul, rögtön vált mindenki, és angolul folyik tovább a társalgás. Ott élő magyarok hozták létre a Magyar Házat New York-ban, ez ad otthont az említett rendezvényeknek. Vallásuk gyakorlását olyanra gyakorolják, mint a templomot is emelték.

– A nyugdíjasok élete milyen ott?

– Az emberek a nyugdíjukat bankszámlára kapják, ennek az összegnek a nagysága változó, akárcsak nálunk (de, sajnos, a magyar nyugdíjához nem hasonlítható). Járta a magyar nyugdíjasok rendszeresen találkoznak egymással. Érdekes volt hallani, hogy mennyire tájékozottak a napi politikában az idősebbek is. Sokan visszavágyának hazánkba Magyarországra, de a hazaérkezésről legtöbben csak mint álmukról beszéltek. Persze vannak szép számmal olyanok is, akiknek sikerült ezt az álmot megvalósítani. Ők a rendszerváltás után hosszabb-rövidebb időre hazalátogattak, de véglegesen hazatelepülőket alig ismerek.

– Mi ennek az oka?

A védőoltásokról

ISKOLAI KAMPÁNYOLTÁSOK

Szeptember hónapban esedékes védőoltás

DT (torokgyík–tétanusz) az általános iskola 6. osztályában 1988. VI. 1.–1989. V. 31. között születettek körében.

Október hónapban:

– MMR (mumsz–kanyaró–rózsahimlő) az általános iskola 6. osztályában 1988. VI. 1.–1989. V. 31. között születettek körében.

– DPT III+OPV (torokgyík–szamárköhögés–tétanusz+gyermekbénulás elleni csepp). A cseppet kiskorúakban teában adjuk be, ezért minden gyerek az oltás időpontjában hozzon kiskorúat magával. 1993. VI. 1.–1994. V. 31. között születettek körében az általános iskola 1. osztályában.

– Hepatitis B (májgyulladás) elleni védőoltás 1986. VI. 1.–1987. V. 31. között születettek körében az általános iskola 8. osztályában, novemberben ugyanezek a tanulók kapják meg a védőoltás második részét, harmadik részét 2001 március hónapjában kapják meg.

A védőoltások között betartandó időközök:

Együtt adható: DPT, DT, IPV, Hepatitis B, Act-Hib

Négy hét után adható: OPV, MMR, BCG

Műtét előtt és után négy hét kell betartani.

Oltásokkal kapcsolatos kontraindikációk

Összességében kevés az a betegség vagy állapot, mely esetében indokolt az oltási kontraindikáció:

1. lázas betegség
2. immundeficiens
3. malignus betegség (rosszindulatú)
4. sugárkezelés
5. idegrendszeri betegségben
6. terhességben
7. anaphylaxiás rohamoknál (shock)

Nem kontraindikált: allergia, asztma, ekzéma, chr. szív-, tüdő-, vesebetegség.

Oltási reakció: 1–2 napig láz, hőemelkedés, bőrpír, duzzanat, végtagfájdalom. Ezek a reakciók nem minden esetben fordulnak elő. Teendő: lázcillapítás, borogatás.

Védőnök

Képünkön a 34-szeres vradó: Tóth Imre

Fotó: Nyíró Gizella

Köszönet a vradóknak

Minden évben három alkalommal szervez a berettyóújfalui területi kórház vérellátó központja önkéntes véradást Derecskén. Idén a másodikra augusztus utolsó napján került sor.

Akkor negyvennégyen jelentek meg véradáson, akik közül a szűrést követően negyvenen adtak vért. A harminc-négy régi és két új véradótól negyven egységnyi vért vettek le.